

Stanarine za učiteljsko osebje na javnih ljudskih šolah v Ljubljani plačuje normalno-šolski zaklad, za šolsko osebje zunaj Ljubljane pa jih plačujejo dotične občine.

(Dalje prihodnjič.)

## Naši dopisi.

**Z Dunaja** dne 3. marca. V državnozbornih krogih opazuje se živahno gibanje, deloma zaradi predstojećih razprav o državnem proračunu, deloma zaradi razprav o zakonu zaradi verske šole v gosposki zbornici, dalje tudi zaradi zemljišno odveznega zaklada galicijskega, kateri je v budgetnem odseku že sprejet.

Zemljiško-odvezni zaklad galicijski je še bolj zamotan, kakor marsikateri drugi, katere je pred leti imela v državni upravi in za katere je državna uprava poberala premale naklade tako, da je koncem določene dobe, ko bi moralo biti že vse poplačano in poravnano, ostal deželam velikanski dolg. V Galiciji bilo je pa še to posebno, da je vlada leta 1848 s političnih ozirov s posebnim patentom kmetom odpustila plačevanje na nje spadajoče tretinje doneskov posebno s tem namenom, da se pri uporabi onega leta niso pridružili grajščakom. To je uzrok, da je v Galiciji narastel zemljišno-odvezni dolg že nad 70 milijonov. Naravno je tedaj, da se dežela stanovitno brani pripoznati in prevzeti ta velikanski zgot po tedanji vladi pouzročeni dolg. Vrh tega je pa dežela tako obremenjena, da že tako poleg nad 100% znašajočih nakladah, ne more plačevati tudi še oni velki, brez njene krivde nastali dolg. Po vladnem predlogu ima se sedaj, da stvar pride enkrat do kraja, oni dolg odpisati, ob enem pa imajo tudi prenehati državni doneski za ta zaklad.

Levičarji so minulih 10 let, odkar se to vprašanje pleče, iz političnih ozirov stanovitno nasprotovali vladnemu namenu, na desnici pa se je tudi odlašalo z rešitvijo tega vprašanja. Sedaj pa poljski klub, v tej dobi v veliki večini konservativen, zatoraj tudi zanesljiv zaveznik desnice, želi to vprašanje doguati deloma za to, da more preličiti svoje deželške dolgove in vrediti svoje denarno gospodarstvo, deloma pa tudi z ozirom na predstojeće volitve, pri katerih bi bilo sicer mogoče, da jih prekosi tam mlado-poljska liberalna stranka, katera bi se gotovo pridružila nemškimi liberalcem v državnem zboru.

Pa vsled nemško-češke poravnave nastalo je tudi med levičarji, hrepenečim po večini in vladi, drugače menenje. Danes že nihče ne dvomi več, da združena levica v slučaju, ko bi se stara večina pritem vprašanji krhala, takoj in brez pogojev priskoči na pomoč Poljcem in vladi, ker je prepričana, da si s tem kupi hvaležnost njihovo in levičarjem povoljne posledice pridejo same po sebi. To je sedajno stanje tega vprašanja.

Šolsko vprašanje pleče se sedaj v gosposki zbornici in kakor se v kljub skrivnostnem posvetovanju čuje — neugodno.

Govori se, da vlada vsaj sedaj namenoma zadržuje rešitev tega vprašanja, ker ima deloma strah pred hudimi borbami v posledici tega vprašanja, izrekoma pa sedaj, ko hoče levičarje v ta namen ohraniti pri dobri volji, da izvrši češko-nemška poravnava v češkem deželnem zboru in potem še v državnem zboru, v kolikor spada v njegovo področje.

Naučni minister izrekel se je baje v odseku, da vlada nikakor ne odstopi od načel izraženih v njenem načrtu in ako je tako, je že sedaj skoraj gotovo, da se vladni predlog odkloni soglasno, od druge strani pa se čuje drugi glas, trdi se namreč: vprašanje je versko in zato pristaja vodstvo pri njem škofam ki so trije v odseku, in katerih eden, namreč kardinal Schönborn, prihaja ravno z Rima, kjer mu je bilo mogoče posvetovati se tudi o tem predmetu.

Potem še le se pripoveduje, bode vladi, poznajoči mnenje poklicanih cerkvenih krogov, mogoče odločiti se za končne svoje sklepe.

Pri takih razmerah se kaže, da se levičarji ne vesele brez uzroka, da je sedaj verska šola odložena za dalj časa in da bi ji le nove volitve v državni zbor mogle pomagati v boljši vspešnejši tir.

O levičarjih, izrekoma onih židovsko-brezverskih, pripoveduje se, da hočejo vse svoje sile napeti, dopustiti ako treba, vsake druge koncesije, nikakor pa ne ako bi imelo tudi veljati obstanek države, ne dopustiti verske šole.

To dokazuje po eni strani velikanski pomen verske šole v življenju narodov, na drugi strani pa tudi znači vsaj glede nekaterih dežel, prave namene liberalnih krogov pri vzdrževanju tako imenovane „nove“ šole.

**Iz Ljubljane.** — Deputacija slovenskih poslancev imela je minulo nedeljo zaupni razgovor z vlado glede šolstva za Slovence.

— Petdesetletnice dunajskega obrtnega društva, ki se je praznovala tri dni počenši z 28. februarjem, vdeležila se je tudi deputacija kranjske trgovinske zbornice, za katero so se prostovoljno oglasili gospodje člani zbornice Hren, Zupančič in Baumgartner.

— V Celovcu se snuje katoliško politično društvo „Straža“. Gotovo je to srečna misel, ker tako društvo poleg podružnic sv. Cirila in Metoda, poleg slovenskih posojilnic in čitalnic, najbolje zamore reševati veliko nalogo: buditi in vzdrževati slovensko narodno zavest v deželi, v kateri Slovenec nima nasprotnika le v Nemcu, temveč tudi v sredi onih krogov, katerim je sveta dolžnost nepristransko varovati pravice ene in druge narodnosti. *Provoznik Schmidt, monta s. d. Kaly,*